

بررسی کارایی گردشگری سلامت در ایران و کشورهای منتخب و ارائه راهکارهایی برای ارتقاء موقعیت ایران

یدالله دادگر *

سارا امام قلی پور **

سیده مائده حسینی ***

تاریخ دریافت: ۹۶/۱۰/۲۶ - تاریخ تأیید: ۹۷/۰۱/۲۷

چکیده

هم نظریه های اقتصاد سلامت و هم تجارب کشورهای مختلف در حوزه گردشگری سلامت نشان دهنده آن است که گردشگری سلامت امروزه از روبه رشدترین بخش های صنعت گردشگری در جهان محسوب می شود. در نتیجه هر کشوری به دنبال این است که سهم خود را از این صنعت بالا ببرد. مقاله حاضر به صورت کاربردی و تحلیلی تدوین گردیده است. جامعه آماری مورد بررسی، شامل کشورهای منا و بطور خاص ایران و کشورهای اُ ای سی دی (به عنوان یک بسته استاندارد مقایسه ای) می باشند. با توجه به کامل بودن داده ها برای سال ۲۰۱۴ برای همه کشورها این سال مبنای محاسبه قرار گرفته و در ضمن مطالعه در مورد استان های ایران نیز برای سال ۱۳۹۴ می باشد. در این سال داده های وزارت بهداشت به میزان بیشتری قابل اتکا بوده در نتیجه آن سال مبنای بررسی قرار گرفته است. روش انجام تحقیق، تحلیل پوششی داده ها و حالت بازدهی متغیر به مقیاس خروجی محور می باشد. همچنین نرم افزار مربوط به تحلیل پوششی داده ها در این مقاله بکار گرفته شده است. نتایج نشان می دهد که در بین کشورهای منا کشورهای اردن، امارات و ترکیه بهترین عملکرد را در صنعت گردشگری سلامت داشته اند. همچنین ایران در بین ۷ کشور مورد بررسی منا در جایگاه ششم قرار دارد. از کشورهای اُ ای سی دی، اتریش و لهستان بیشترین کارایی را دارا بوده اند. در مورد استان های ایران نیز، تهران، خوزستان و قم بیشترین کارایی را

Email: y_dadgar@sbu.ac.ir

Email: s-emamgholipour@tums.ac.ir

Email: maedehhosseini90@gmail.com *** کارشناس ارشد اقتصاد، دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی

(نویسنده مسئول)

* استاد گروه اقتصاد دانشگاه شهید بهشتی

** دانشیار گروه اقتصاد سلامت دانشگاه علوم پزشکی تهران

دارند. براساس نتایج این مطالعه، سرمایه گذاری در زیرساختها و بازاریابی مناسب در مورد گردشگری سلامت، راهکارهای موثر برای ارتقای این صنعت در ایران می باشند.

واژگان کلیدی: گردشگری ، گردشگری سلامت ، کارایی ، تحلیل پوششی داده ها، ایران.

طبقه بندی JEL: O24, F13, F43

Health tourism efficiency in Iran and selected countries and strategies for improving the situation of Iran

Yadollah Dadgar^{*}

Sara Emamgolipour^{**}

Seyedeh Maedeh Hosseini^{***}

Received: 16/01/2018

Accepted: 16/04/2018

Abstract

The statistics provided by various countries in the field of health tourism indicate that health tourism is one of the growing sectors of the tourism industry in the world, and each country seeks to increase its share of the industry. The present study is applied analytically. The statistical population is MENA countries and OECD for 2014 and provinces of Iran for 1394. The research methodology, data envelopment analysis, and BCC output-oriented scale as well as the software used in this research are DEA Solver. The results show that among the MENA countries, Jordan, the UAE and Turkey have the best performance. Iran is also ranked 6th in the 7 countries surveyed. From OECD countries, Austria and Poland are good. In the provinces, Tehran, Khuzestan and Qom are also most effective. Based on this study, investing in

* Professor, Department of Economics, Faculty of Economics and Political Science, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

Email: y_dadgar@sbu.ac.ir

**Associate Professor, Department of Health Economics, Faculty of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Email: s-emamgolipour@tums.ac.ir

***Master of Economics, Faculty of Economics and Political Science, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

Email: maedehhosseini90@gmail.com

infrastructure and marketing is an effective way for health tourism in the countries.

Key Words: Tourism, Health tourism, Efficiency, Data Envelopment Analysis, Iran

JEL Classification: O24, F13, F43.

